

بررسی نقش خودکارآمدی کنترل احساس، علائم افسردگی و استرس پس از سانحه بر خطر ابتلا به خودکشی در میان نوجوانان شهرستان کرمانشاه

فائزه اسکندری*^۱، حدیث ولی زاده^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، کرمانشاه. alfamind40000@yahoo.com
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، کرمانشاه. valizadeh_h69m@yahoo.com

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی نقش خودکارآمدی کنترل احساس، علائم افسردگی و استرس پس از سانحه بر خطر ابتلا به خودکشی در میان نوجوانان شهرستان کرمانشاه است. پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری تمامی نوجوانان مراجعه کننده به مراکز روانشناسی و روانپزشکی شهرستان کرمانشاه در سال ۱۳۹۷ است که با استفاده از روش نمونه گیری دردسترس تعداد ۵۵ نفر از نوجوانان انتخاب شدند. ابزارهای اندازه گیری مورد استفاده پرسشنامه خودکارآمدی کنترل احساس، پرسشنامه افسردگی بک، پرسشنامه استرس پس از سانحه و پرسشنامه افکار خودکشی بک است. نتایج تحلیل داده ها نشان داد که خودکارآمدی کنترل احساس، علائم افسردگی و استرس پس از سانحه توانایی معناداری برای پیش بینی خطر ابتلا به خودکشی در میان نوجوانان دارد. همچنین بین افکار خودکشی و خودکارآمدی درک شده منفی و افسردگی و استرس پس از آسیب رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و اینکه بین افکار خودکشی و خودکارآمدی درک شده مثبت رابطه منفی و معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر ارتباط بین خودکارآمدی کنترل احساس، علائم افسردگی و استرس پس از سانحه بر خطر ابتلا به خودکشی در میان نوجوانان را آشکار نمود. بنابراین پیشنهاد می شود برنامه های جهت کنترل علائم افسردگی و استرس پس از سانحه و به تقویت خودکارآمدی کنترل احساس طراحی و اجرا شود.

کلیدواژه: علائم افسردگی، استرس پس از سانحه، خودکشی، خودکارآمدی کنترل احساس.

۱. مقدمه

دوره نوجوانی به خاطر نقش و اهمیتی که در زندگی دارد، مورد توجه، روانشناسان و متخصصان هست. از این رو توجه به اختلالات و سلامت روان این افراد حائز اهمیت است. طبق آمار منتشر شده از سوی سازمان بهداشت جهانی (۱۹۹۳) سالانه حدود ۱۰۰۰۰۰۰ نفر دست به خودکشی می زنند. خودکشی یکی از معضلات عمده بهداشت عمومی است و نقش اساسی در به خطر افتادن سلامت روانی جامعه ایفا می کند [۱]. طی چند دهه گذشته تحقیقات بسیاری با محوریت خودکشی انجام گرفته که نتایج آنها نشان می دهند خودکشی با عوامل خطر چندگانه زیست شناختی، روانشناختی، اجتماعی و خانوادگی مرتبط است [۲]. در این میان اختلال های روان پزشکی می تواند قوی ترین عامل خطر ساز برای خودکشی باشد [۳].

¹ Corresponding Author: Master's degree in General Psychology, Islamic Azad University, Ilam University, Farsi, Lecture, Kedmili 3241322343, Mobile number 09033471032, Kermanshah, Kermanshah University of Medical Sciences, Islamic Azad University, postal code 6718994341, alfamind40000@yahoo.com.